

Sēlijas vijoles

J.Brūvera 1875. gada nošu
manuskripta melodiju izlase

ISMN 979-0-9020726-1-8

Klades saturu veidoja:

folkloriste Iveta Tāle

etnomuzikoloģe Liene Brence

etnomuzikoloģe Lauma Bērza

Klades maketētāja Līva Priede

Teksta redaktore Džeina Dzimtā

Attēli no Ivetas Tāles personīgā arhīva un Latviešu folkloras krātuves
digitālā arhīva

Daļa no kladē iekļautajām melodijām noklausāmas platformā YouTube

Melodijas ieskaņoja vijolnieces
Liene Brence, Lauma Bērza, Antra
Toporkova, Ērika Ruhmane, Elīza Skreba,
Līva Priede.

Projekts tapis ar biedrības “Partnerība “Kaimiņi”” un Valsts
Kultūrkapitāla fonda atbalstu.

2026. gads

Saturs

Ievads	2
Striku ciema nošu manuskripts un Brūveri	3
Nošu manuskripta apraksts	7
Maršs	11
Valši	12
Redova	16
Polkas-mazurkas	17
Polkas	23
Franksēzes	32
Nošu praktiskais lietojums	44
Dejas un to ritmiskā struktūra	45

Ievads

IVETA TĀLE

Latviešu folkloras krātuves 1942.–1943. gada ekspedīcijas [LKF 1731] gaitā Ilūkstes apriņķī Aknīstes Striku ciemā iegūts nošu manuskripts, kura saturu pārsvarā veido 19. gadsimtā populāru modes deju repertuārs. Pateicoties manuskripta savdabībai, kā arī mūsdienās paplašinātajiem tradicionālās dejas un mūzikas jēdzieniem, manuskripts piesaistījis tradicionālo muzicētāju uzmanību. Tai līdzī seko arī vēlme ko vairāk uzzināt par manuskripta radītājiem.

Striku ciema nošu manuskripts un Brūveri

IVETA TĀLE

Nošu burtnīcai pievienotā pavadinformācija ir maksimāli lakoniska. Bez jau pieminētajām laika un vietas norādēm iespējams uzzināt vienīgi to, ka manuskriptu Folkloras krātuvē iesniegusi ekspedīcijas dalībniece Milda Kazeka. Nedaudz daiļrunīgāks ir pats manuskripts. Burtnīcas virsējā vāka iekšpusē trīs versijās rakstīts uzvārds Bruhwer, vienreiz iniciāļi J.B. un vārds Jehkab, atkārtoti rakstīts arī gads – 1875. Savukārt manuskripta vidusdaļā atsevišķā lappusē atrodama autora parakstīta sentence, kas, šķiet, pretendē uz joku:

Jahn Bruhver

Kas to raksta tas ir virs

Kas to lasa tas ir dumjīs

Bez jau pieminētā 1875. gada pie atsevišķiem nošu pierakstiem minēti arī citi gadskaitļi; secīgi sakārtojot, tie ir – 1862, 1880, 1885, 1902.

No augstāk aprakstītās informācijas var izdarīt pieņēmumus, ka manuskripts piederējis Jēkabam vai

kāzas Sēlpilī 1909.gadā

Jānim Brūveram – iespējams, periodiski abiem – un ka tas varētu būt tapis laikā no 1862. līdz 1902. gadam. Turklāt, salīdzinot rokrakstus, šķiet, ka notis burtnīcā rakstījuši vairāk nekā divi cilvēki.

Turpmākajiem Brūveru meklējumiem vispirms tika izmantotas tīmekļa vietnes, visvairāk: <https://periodika.lv> un <https://www.raduraksti.arhivi.lv>, kas ļāva izdarīt vispārīgus secinājumus, ka Brūvers/Brūveris kā uzvārds un “Brūveri” kā māju vārds 19., 20. un 21. gadsimtā sastopami gan LFK ekspedīcijas materiālos pieminētās Aknīstes tuvumā, gan tuvākā un tālākā tās apkārtnē – Biržos, Neretā, Dignājā, Līvānos u.c.

Protams, lielākā uzmanība tika veltīta Aknīstes Brūveriem. Te uzreiz piebilstams, ka Striku ciems minētajos meklējumos ne reizi neparādījās kopā ar Brūveriem. Pētījumu uz priekšu pāvirzīja divas uzietas ziņas. Pirmā no 1932. gada 28. novembra "Valdības Vēstneša", kurā Karlīna Jāņa m. Brūvers uzaicina visus, kam ir "kādi strīdi vai ierunas pret mantinieku iecelšanas līgumu (..) kuru 1931.g. 16. oktobrī sastādījis 1932. g. 13. aprīlī Aknīstes pag., "Kozuļu" mājās mirušais Jānis Jēkaba d. Brūveris (..) ", bet otra – Valijas Berkinas raksts 2008. gada 15.–24. novembra "Brīvajā Latvijā", kurā lasāms, ka Floridā dzīvojošais Ojārs Brūveris pārtulkojis angliiski sava tēva Krišjāņa Brūvera (1902–1987) grāmatu "Mans dzīves stāsts". Valija Berkina raksta: "Tas ir stāstījums par Ojāra vecākiem un vecvecākiem. Netālu no Aknīstes klusā meža pakalniņā ir Tuņķeļu kapsēta, kur atdusas Jānis un Marija Brūveri, kas miruši 20. gadsimta trīsdesmitajos gados."

Kad, sazinoties ar Aknīstes Voldemāra Anciša bibliotēkas vadītāju Līgu Jaujenieci, uzzināju, ka bibliotēkā pieejama Krišjāņa Brūvera grāmatas latviskā versija, bija skaidrs, ka jāauj kājas izpētes braucienam. Viesojoties bibliotēkā, no Līgas Jaujenieces saņēmu svarīgu informāciju par to, ka "Striki" un "Kozuļi" atrodas rokas stiepiena attālumā viens no otra un arī Tuņķeļu kapsēta turpat netālu. Brauciens "Striki"–"Kozuļi"–Tuņķeļi rezultējās ar to, ka "Strikos" satiku vien jaunienācējus, kuri neko nezināja par senākiem laikiem, "Kozuļus" nespēju atrast un, beidzot

Vieta, kur atradusies "Kozuļi"

Tuņķeļu kapi

iegriežoties "Vilkapurvu" mājās, no saimnieka uzzināju, ka "Kozuļu" māju vietā pat ābeļdārzs neesot palicis, viss nolīdzināts un apsēts ar labību. Neskatoties uz krēslu un smidzinošo lietu, Jāņa Brūvera (1856–1932) un Marijas Brūveres (1857–1934) kapu pieminēkli Tuņķeļu kapos gan laimīgi izdevās atrast, arī dažu citu Brūveru kapu vietas, taču to vārdi un dzīves laiks nebija saistāmi ar nošu manuskriptu.

Ko par Jēkabu un Jāni Brūveriem vēstī Krišjāņa Brūvera grāmata "Mans dzīves stāsts" (2002)? Diezgan maz, bet svarīgākais, ka pilnīgi neko, kas varētu norādīt uz viņu saistību ar manuskriptu. Grāmatas 1. nodaļā Krišjānis Brūveris raksta, ka pavadījis vecāku mājās bērnību un pusaudzā gadus, ka sāp sirds.

"tādēļ, ka es neparūpējos uzzināt kaut ko vairāk par manu vecāku saknēm vai mūsu radiem agrākās paaudzēs, kad vēl atrados dzimtajā Latvijā (..) Tāpat daudreiz iedomājos, ka jāizjautā savu tēvu par dzīvē piedzīvoto. Un vēl – par Aknīsti un tās vēsturi, bet arī to es netiku izdarījis."

Krišjānis dzimis 1902. gadā, kad manuskriptā parādījies pēdējais no datētajiem ierakstiem, savukārt viņa pašā personīgās atmiņas sākas ar 1906. gadu, kad pēc 1905. gada revolūcijas notikumiem pa zemnieku mājām siro "melnā sotņa" un tēvam, kurš arī bija iesaistījies 1905. gada notikumos, nākas bēgt uz Krieviju un divus gadus pavadīt Sibīrijā kādā latviešu kolonijā. Smagas ekonomiska rakstura problēmas Brūveru saimniecību piemeklējušas arī I Pasaules kara laikā. Tādējādi var pieņemt, ka politiska un ekonomiska rakstura peripetijas varēja atsvešināt Jāni Brūveru no muzicēšanas, bet par dzīves laiku pirms dēla dzimšanas Krišjānis Brūveris tēvu vienkārši nebija iztaujājis.

Grāmatā ir tikai viena atmiņu epizode, kas liecina par muzicēšanas klātbūtni Brūveru mājās, tā ir epizode, kad Krišjānis Brūveris raksta par vīru pulcēšanos un dziedāšanu viņu mājās 1906. gada notikumu laikā: "Viņi apsēdās pie kopīga galda – tas bija galds, pie kura visi saimes ļaudis ieturēja kopīgas maltītes. Pēc brītiņa viņi uzsāka dziedāt dziesmu ar tādu spēku, ka lampa pie griestiem satumsa." Te gan jāpiebilst, ka lampu dzišana senākos dziedāšanas pieredzes stāstos ir absolūta klišeja.

Vēl grāmatā minēts, ka Jānis Brūvers tiecies racionalizēt saimnieciskās darbības un viņam piemitušas labas amatnieka prasmes: "Mūsu tēvs bija veiksmīgs amatnieks, viņš mācēja izgatavot visus saimniecībā

nepieciešamos piederumus un instrumentus. Viņš izgatavoja gan zirglietas, gan kurpes un ādas zābakus. Viņš darināja koka traukus un spaiņus lapiem.” Šajā uzskaitījumā itin labi būtu iederējusies arī kāda mūzikas instrumenta darināšana un norāde par to, kur tad Jānis Brūvers apguvis savas amata prasmes un varbūt apmeklējis arī kādu skolu.

Skolu jautājums saistībā ar nošu manuskriptu patiesi ir aktuāls, jo neba nu katrs zemnieks, lai arī cik muzikāls būdams, spēja rakstīt nošu partitūras, kādas atrodamas Brūveru manuskriptā. Bet varbūt muzikāli skolots ir bijis Jāņa Brūvera tēvs Jēkabs Brūvers, kurš varētu būt bijis sākotnējais burtnīcas īpašnieks? Varbūt viņš ir līdzīgs Irlavas skoltāju semināra beidzējam Mārtiņam Bucleram, kurš turpināja dzīvot pavisam ikdienišķu zemnieka dzīvi, pirms pievērsās fotogrāfijai? Protams, hipotētiski tas ir iespējams, bet nepieciešami pierādījumi, kādu šobrīd nav. Vienīgā ziņa, kas grāmatas beigās ievietotajā dzimtas kokā atrodama par Jēkabu Brūveru ir tāda, ka viņš cēlies no Neretas. Meklējumi Neretas Brūveru virzienā pagaidām nav devuši nepieciešamos rezultātus. Savās bērnības un jaunības atmiņās Krišjānis Brūveris vectēvu nepiemin, tādēļ visdrīzāk viņš nav dzīvojis kopā ar dēla ģimeni. Tas, savukārt, rada jautājumus, kad un kādā veidā nošu manuskripts varēja nonākt pie dēla Jāņa. Te piebilstams, ka par labu Jēkabam kā nošu burtnīcas pirmtēvam runā arī raksta sākumā minētais nošu partitūru datējums. Ja

1875. gadā Jānim Brūveram ir 19 gadi un viņš varētu būt manuskripta sākotnējais autors, tad citādi tas ir ar 1862. gadu, kad Jānim Brūveram ir tikai 13.

Gala secinājums šobrīd viens – uz visiem uzdotajiem jautājumiem atbildēt un izteiktos minējumus apstiprināt vai noliegt var tikai turpmākos pētījumos iegūti jauni fakti un pierādījumi.

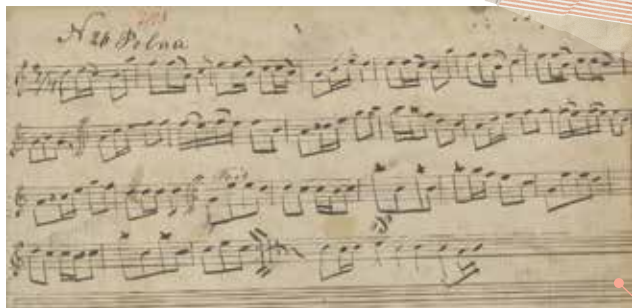
Fotogrāfijā redzamais vijolnieks ir Mārtiņš Buclers (1866-1944) no Saukas "Jučiem", kurš vislabāk pazīstams kā latviešu profesionālās fotogrāfijas iedibinātājs Latvijā, kurš pirms tam (19. gs. beigās) dzīvoja un strādāja tēva lauku saimniecībā un vaļas brīžos spēlēja vijoli (arī citus instrumentus) kapellā ar citiem muzikantiem ballēs un dažādos saviesīgos pasākumos.

Nošu manuskripta apraksts

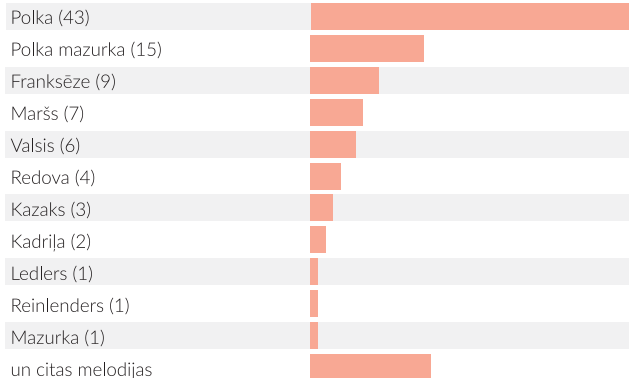
LIENE BRENCĒ

Manuskripta titullapā norādīts 1875. gads. Jāatzīmē, ka dažās dokumentētā mūzikas materiāla lappusēs atrodamas arī šādas atzīmes, piemēram, ka *Polu maršs* ir pierakstīts 1862. gadā, divas *Polkas mazurkas* 1880. gadā, *Frauenburgshe polka* pierakstīta 1885. gadā, savukārt *Maršs* – 1902. gada 24. jūnijā.

Lielākais vairums manuskriptā atrodamo melodiju ir polkas (43). Tās mēdz būt no divām līdz sešām daļām, tomēr lielākais vairums ir trīsdalīgas. Polkās sastopamā trešā daļa *trio* visbiežāk ir subdominantes tonalitātē. (Skatīt nošu piemēru)

Visvairāk trīsdalju metrā pierakstītās melodijas ir Polkas mazurkas (15), kurām raksturīgs punktēts ritms. Interesanti, ka, līdzīgi kā polkām, daļu skaits ir no divām līdz sešām ar lielu pārsvaru trīsdalībā 3/4 vai 3/8 taktsmērā. Vairākos melodiju pierakstos ir rakstīti divi nosaukumi Polka mazurka, kā arī Redova. Salīdzinot abu deju mūzikas materiālu, var secināt, ka ritmiskā zīmējuma struktūra abām dejām ir līdzīga.

Manuskriptā atrodams plašs četrpāru deju klāsts – deviņas Franksēzes un divas Kadriļas. Franksēzes vairumā sastāv no piecām vai sešām figūrām ar atsevišķām norādēm, ka sestā figūra ir Galops. Katra Franksēzes figūra sastāv no divām līdz trim daļām, lielākoties pirmajai un trešajai figūru daļai izskanot 6/8 takstmrē, kas, manuprāt, ir viena no raksturīgākajām šīs mūzikas materiāla īpatnībām. Interesanti, ka Franksēze Nr. 45 ar sešām figūrām ir klezmeru instrumentālajai mūzikai raksturīgajā skaņkārtā (re frīgiskajā ar III paaugstināto pakāpi).

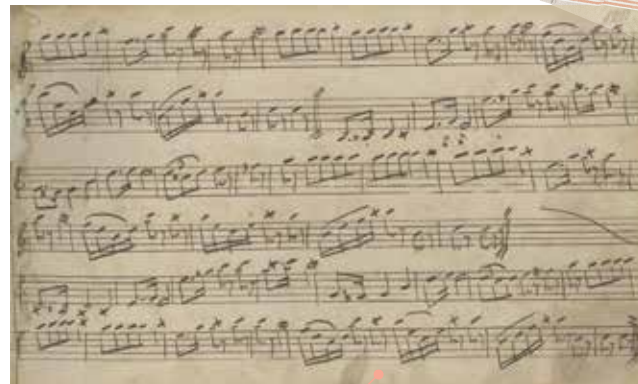
Jāatzīmē, ka manuskriptā atrodamas arī tādas dejas kā, piemēram, Maršs, Valsis, Redova, Kazaks, Ledlers, Reinlenders, Mazurka, kā arī zināmu komponistu tēmas, piemēram Papageno polka, kura saistāma ar Papageno spilgto tēlu no V. A. Mocarta operas Burvju flauta, kā arī komponista Eduarda Štrausa Kadriļa La bella Helena u.c.

Manuskriptā atrodamajam mūzikas materiālam raksturīgs bagātīgs priekšskaņu izmantojums sekundas, tercas, kvartas, kā arī sekstas apjomā, pamatpakāpju apdziedāšana, hromatismi, trilleri, kā arī grupeto. (*Skatīt nošu piemērus*)

Caurspēlējot J. Brūvera atstāto mantojumu, var secināt, ka mūzikas materiāls ir spēlēts uz vijoles Re, Do, Sol, La, Fa, Mi, Si bemol mažoros, brīžiem ieskanoties arī minora skaņkārtām (sol, la minors) polku mazurku piemēros.

nošu piemērs, Polka mazurka Nr. 44

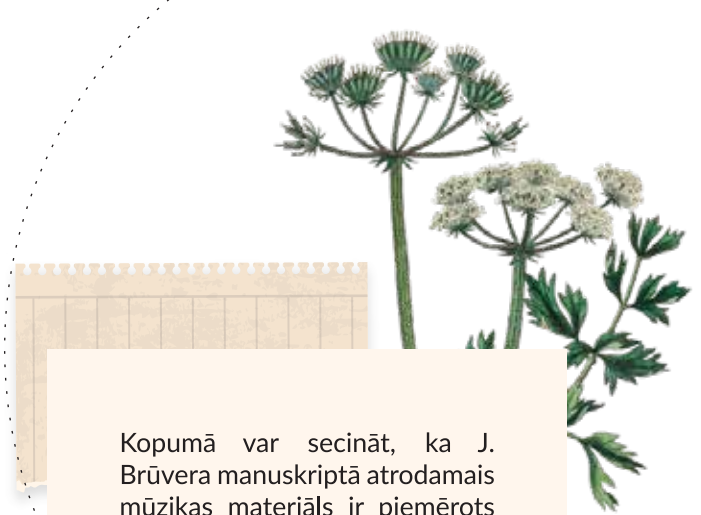
nošu piemērs, Polka mazurka Nr. 44

Norāde par konkrētu instrumentu atrodama Johanna valša sekundēšanas pierakstā, kurā uz otro un trešo taktsdaļu tiek spēlēta subdominante sekstā un tonika kvintas intervālā La mažorā (Skatīt nošu piemēru).

nošu piemērs. Otrās vijoles sekundēšana Johanna valsī.

Vairākām trīsdaļu metrā pierakstītajām melodijām pirmā taktsdaļa ir triole, kas prasa izveicību mūzikas materiāla atskaņotājam. Interesanti novērojumi saistās ar īsu legato, staccato pierakstu notīs, kā arī ricochet štriha klātesamību. Vairumā locīņa skārumi ir īsi detashe, kombinējot ar divu skaņu legato.

Kopumā var secināt, ka J. Brūvera manuskriptā atrodamais mūzikas materiāls ir piemērots un ļoti ērts vijoles izpildījumam. Tas ir tehniski bagāts ar dažādiem tieši vijolei raksturīgiem spēles veidiem, štrihiem un dubultnotīm. Manuskripts ilustrē 19. gadsimta Eiropas modes deju repertuāru, īpaši polku mazurku un franksēžu klāstu, kas līdz šim Latvijā publicētajos tradicionālās mūzikas materiālos ir reti sastopamas.

Deju melodiju izlase

Poļu maršs

LFK 1731:7048

Valsis

LFK 1731:7142

The musical score for 'Valsis' is written in 3/4 time and consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody starts on a whole note B-flat, followed by a half note A, a quarter note G, and a half note F. The second staff continues the melody with a whole note E, a half note D, a quarter note C, and a half note B. The third staff features a more complex melody with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes. The fourth staff concludes the piece with a final cadence, marked by a double bar line and repeat dots.

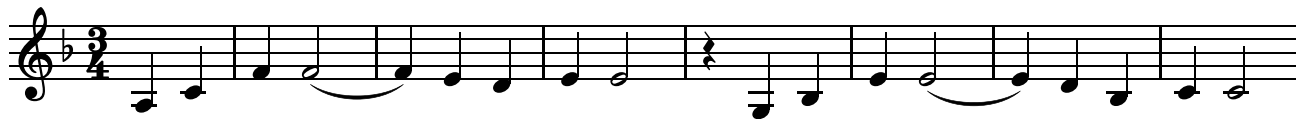
8

16

24

Valcers Nr. 5

LFK 1731:7080

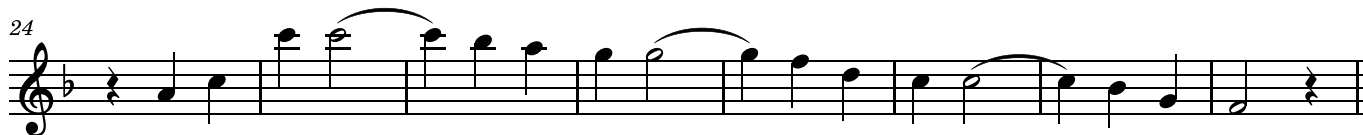
8

16

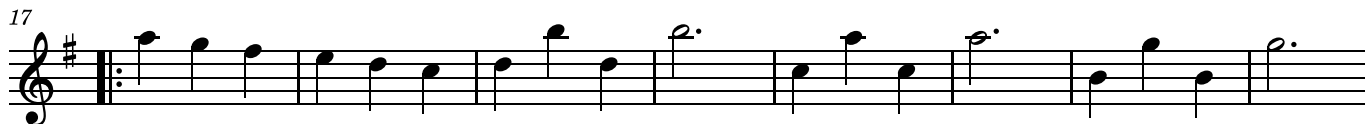

24

Valcers Nr. 20

LFK 1731:7069

Valcers Nr. 39

LFK 1731:7139

5

9

15

19

Redova

LFK 1731:7115

Polka mazurka Nr. 6

LFK 1731:7081

17

21

25 Trio

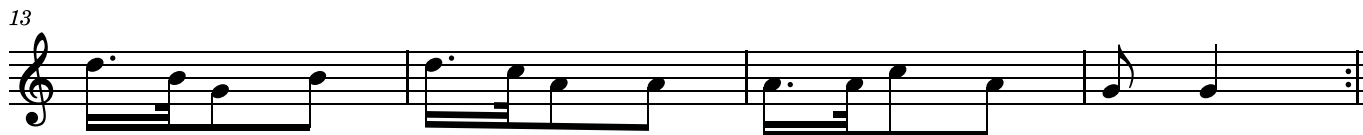

29

Polka mazurka Nr. 13

LFK 1731:7093

Polka mazurka Nr.26

LFK 1731:7120

Polka mazurka Nr.30

LFK 1731:7124

5

9

12

Polka mazurka Nr.38

LFK 1731:7131

5

9

Fine

17

25

Grietas polka

LFK 1731:7122

5

9

17 Trio

26

Bruderlustig polka

LFK 1731:7042

♩ = 108

5

9

14

18 Trio

23

Polka Nr.2

LFK 1731:7077

5

9

13

17

21

Polka Nr. 17

LFK 1731:7067

Polka Nr.22

LFK 1731:7114

5

13

Trio

ff

Fine

Polka Nr.32

LFK 1731:7126

Annas polka Nr.37

LFK 1731:7130

5

9

13

17

21

Polka Nr.40

LFK 1731:7133

5

9

13

Fine

17

21

Polka Nr.52

LFK 1731: 7144

tr tr tr tr

5 tr

9

13

Gustava Franksēze Nr.1

LFK 1731:7052:

Fig. 1

Figure 1 consists of seven measures of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 6/8 time. Measure 6 begins with a repeat sign. Measures 7-8 contain a first ending bracket labeled '1.' leading to a double bar line. Measures 9-10 contain a second ending bracket labeled '2.' leading to a key signature change to E major (three sharps). Measure 11 continues in E major. Measure 12 contains another first ending bracket labeled '1.' leading to a double bar line. Measure 13 contains a second ending bracket labeled '2.' leading to a key signature change to D major and a time signature change to 2/4.

Fig. 2

Figure 2 consists of four measures of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. Measure 18 begins with a repeat sign. Measures 19-20 contain a first ending bracket labeled '1.' leading to a double bar line. Measure 21 contains a second ending bracket labeled '2.' leading to a double bar line.

76

81

85

90

Fig. 5

94

99

103

Franksēze Nr. 4

LFK 1731:7079

Fig. 1

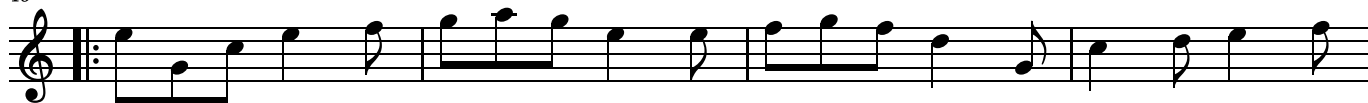

Fig. 2

49

53

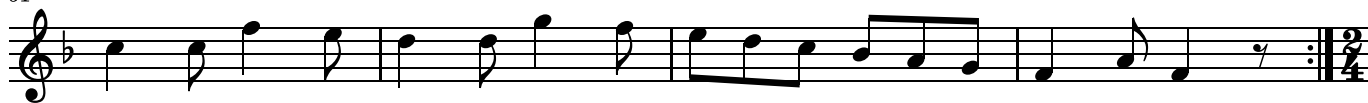

57

Trio

61

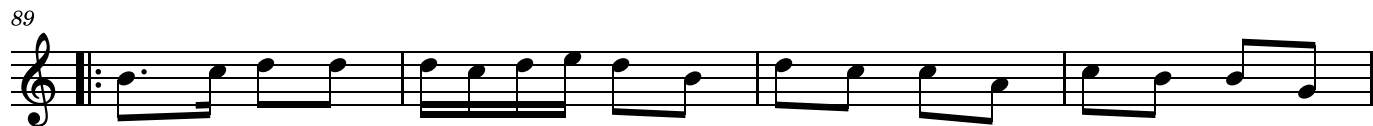
65

Fig. 4

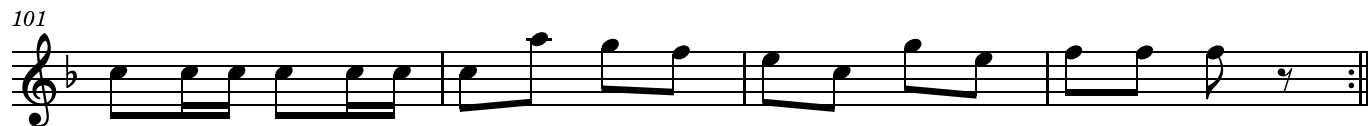

69

97 Galops

Franksēze Nr.24

LFK 1731:7118

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 5

Nošu praktiskais lietojums

LAUMA BĒRZA

19. gadsimta deju nošu pieraksta izmantošana gan toreiz, gan tagad prasa prasmi pārtulkot vēsturiskos pieraksta saīsinājumus praktiskā skaņdarba formā un atskaņošanas gaitā. Šīs kabatas formāta nošu grāmatiņas tika pārrakstītas un lasītas blāvā sveču gaismā. Lai nodrošinātu vizuālo uzskatāmību, izmantoja labi pamanāmas ģeometriskas formas, kas izgāja ārpus nošu sistēmas līniju rāmjiem, radot vizuālu orientieri daļu beigām un atkārtojumiem. Parastie atkārtojuma punkti bija neuzticami; izbalējis punkts varēja izzust, bet nejaušs tintes traips vai lapas bojājums – izskatīties pēc atkārtojuma zīmes.

Kad muzikants gatavojas atskaņot šos manuskripta skaņdarbus, viņš meklē konkrētus vizuālos marķierus – sānu pusmēnešus iekšējiem atkārtojumiem un horizontālās vienādības zīmes, kas iezīmē lielāka atkārtojamā posma robežas. Šī perioda nošu pierakstos norādes „D.C.” (Da Capo) vai „Fine” pēc Trio sadaļas ir retums, jo pats vārds „Trio” automātiski kalpoja kā nepārprotams strukturālais orientieris.

Praksē dejas pavadījuma struktūra un atskaņošanas secība risinās šādi, veidojot formu a-b-c-a-b:

A daļa (Galvenā tēma) — tiek spēlēta ar repīzēm (atkārtojumiem).

B daļa (Otrā tēma) — tiek spēlēta ar repīzēm (atkārtojumiem).

C daļa (Trio) — tiek spēlēta ar tās iekšējiem atkārtojumiem.

Da Capo — pāreja atpakaļ uz skaņdarba sākumu.

A daļa un B daļa — tiek nospēlētas bez atkārtojumiem, skaņdarbu pabeidzot tieši pirms Trio.

Izmantojot kompakts apzīmējumus un paļaujoties uz muzikantu kopīgo izpratni, pierakstos varēja panākt maksimālu papīra un laika ekonomiju, ietilpinot sarežģītu, piecu minūšu garu aranžējumu vienā lapā, kas kalpoja kā lakoniskas piezīmes muzicēšanai deju zālē.

Dejas un to ritmiskā struktūra

POLKA

deja pāros pa riņķi 2/4 taktsmērā, tempā starp 100 – 140 BPM. Polka balstās uz astotdaļnošu plūsmu vai punktētu ritmisko zīmējumu uz 16-daļām. Melodijā un pavadījumā akcentējot 2. sitienu, kas uztur impulsu lēcienam dejā. Polku pazīst un dejo lielā daļā pasaules un tā attīstījusies atšķirīgos reģionālos apakštipos. Manuskriptā ir melodijas, ko varētu interpretēt kā ātro polko jeb galopa polku (144 - 160 BPM), kreicpolku (100 - 132 BPM), lēnāko hamborger tipa polku (80-100 BPM). Latvijas teritorijā 19. gs beigās aktuāls bijis arī reilenders.

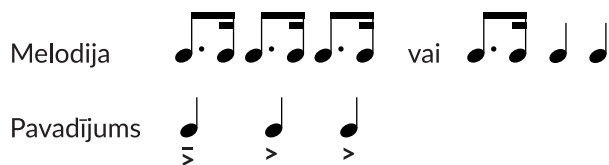
VALSIS UN VALCERS

ar plūstošu impulsu 3/4 taktsmērā, valcers atsakās no asiem vertikāliem lēcieniem par labu vienmērīgai, horizontālai svara spēlei. Tā ritma zīmējums ietver smagu lejpusitienu uz 1., kam seko divi vieglāki augšpusitiēni pavadījumā. Arī valsīm, dejai, kas saglabājusi zināmu popularitāti līdz mūsdienām, ir neskaitāmi varianti un spēles stili. Manuskriptā redzami dažādi nosaukumi - lendlers, valcers un valsis. Arī melodija dod norādes par to, kādā tempā un raksturā deja spēlējama - vai nots ir uz katra sitiena, vai katra 1-2-3 takts balstās uz vienas, garākas notes. Agrīnais valsis jeb lendlers (19. gs. sākums) pie 100 – 130 BPM; valcers pie 120 – 140 BPM; gadsimta beigu angļu valsis plūst eleganti pie 90 – 115 BPM.

POLKA MAZURKA

(Polka-mazurka) ir strauja, enerģiska deja 3/4 140 – 160 BPM tempā. Visi trīs sitieni ir akcentēti. Melodijām izteikti raksturīgs ritmiskais zīmējums ar punktētu astotdaļnoti un sešpadsmitdaļnoti.

REDOVA

starp valceru un mazurku, šis čehu izcelsmes balles dejas žanrs plūst 3/4 taktsmērā ar ātrumu 135 – 160+ BPM. Nepārtrauktu ceturtdaļnošu vai gludu astotdaļnošu kustībā muzikantiem ir jāakcentē gan 1., gan 3. sitiens, lai dotu labu impulsu dejas solim – muzikāli atbalstītu dejai raksturīgo vieglo palēcieni un slidošo kustību pa deju grīdu.

